

D'n eerste diensttijd

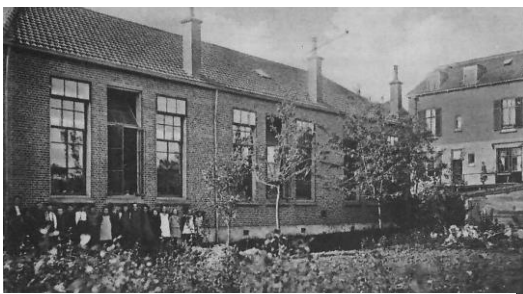
As ie nou 'n vlag mit 'n tas buite ziet hange, dink ie trug an vroeger. Toen slaogde d'r ok jongelui. Mor in deuze tijd komme d'r op zo'n dag 'n koppel jonges en mèède en femilie om te fielicitere. Da was t'r veur d'n oorlog nie bij, belnêent!

'k Was 18 jaor toen 'k slaogde veur schoolmeester. Mor gin wissewassies d'r bij, hoor! D'r liep toen 12.000 frikke zonder wark. 'n Hêêle dot, ving ie ok nie? En gedomestreed wier d'r in 't gehêel nie. 't Was ommers veur iederêen crisistijd? Maor, 'k mos an de slag mit m'n paiere! Maor waor? Nao effe de kat uit de boom gekeke te hebben, gong ik zogenaomd vinte langs de schole. 'k Was arges in de Wèerd en 'k stong op de stoep van 'n bovemeester. "Kunt u 'n kwekeling gebruiken, mijnheer?" 't Was mij nie om geld te doen, maor om veur de klas te komme; dan ko je beter sollecitere.

Wa zee die sinjeur uit Den Haag? "Nee, meneer, wij kunnen geen kwekeling gebruiken". Punt uit! Tjonge, wa was ik nijdig, om je zo uit de hoogte te laote afpoeiere en dan veur de deur op de stoep. Je het minse en minse!

Weer de fiets op, 'n kaoi af en zo naor Ammers an de Lek. Veur de tweede keer naor 'n schoolhuis. Die zee ('t was op 'n vrijdag), da'k 's maondags al kon komme, maor da 't bestuur gin geld d'r veur had. Wa was ik blij, da'k an de slag kon. Da beurde daar binne in huis en nie op de stoep! 'n Hoogstaond mins was die man.

Ik 'smaondags op de fiets naor Ammers. Nou komt 't: om tien uur wier d'r 'n prinsessie gebore, 31 januari 1938! Waorimpel mocht ik de vlag hijse en ... metêen allemaol vrij van school en d'n dinsdag d'erbij. Laoter kwamme we in Dordt te weune in de Prinsen Beatrixstroat en nog laoter verzèelde ik in Paopendrecht as hoofd van de Prinses Beatrixschool. Mit elke verjaordag op 31 januari krijgt ze felicitasie van me!

Groot-Ammers, Bijz School

Terzaoke, zo he 'k 'n jaor lang guns en weer gereje, 34 km per dag (noordeloos-Ammers0. Broeke en fietsbande verslijte. Maor, d'r was war kan de winkel! Eerst inkele maonde veur niks, toen van de V.O.J.O. (voor onze jonge onderwijzers) vier piek per maond (van elke collegao êen gulde) en de leste maonde zee 't bestuur: We zelle d'r 'n tientje van maoke. Jao, jao, steeds lôdonsverhoging; 'n C.A.O. was t'r nie nôôdig. Bij mekaor zo'n 50 gulde per jaor! Zo kwam ik 1938 deur, op 'n fijne school!

En toen 't groene pak an veur 't vaoderland: van 2 januari '39 tot nao de meidaoge van '40. Da's 'n hoofdstuk apart!

Maor da'k zo geholpe had, wier gewaordeerd, want zeumer '40 vroege ze in Ammers: kom assieblief trug en je kin bovedien straks tijdelijk worde angesteld, dus veur 'n echt saolaoris. Metêen gedaon en ...grèèg! Eerst twee jaor in 'n kosthuis en

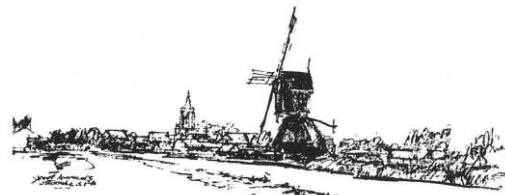
daorna in '43 as getrouwd stel naor 'n huisie in gelkenes, onder an d'n dijk. Wa waore m'n vrouw en ik blij. Da woninkie ha gin brievebus en gin bel. De èègenaor, 'n timmerman uit de Poort zee, toen 'k om 'n brievebus vroeg: "'t Hout is zo duur>" Ik zee, dat ie nog hout overhieuw as tie 'n gleufie maakte! D'r zijn hêel wa ondergrondse blaochies deurhêên gevalle! En d'n bel kwam d'r ok: tingelingeling! Toen wij ons hokkie gonge bekijke, zee de veurige bewoonster: "'k Het 't bove ('n soort dakkapellechie) zóó mooi gevarfd, dat 't glimt as 'n snottebel in de maoneschijn. Weer 'n uitdrukking geleerd! Ondanks de naore tijd hemme we t'r goed gehad. Toen we d'r in kwamme, stong d'r melk klaor en m'n vrouw had allêênig 'n bietjie taptemelk gehad in Utrecht, die eerste oorlogsjaore.

Onze eersteling is daor gebore. Mit 't keindervoedsel was 't arg moeilijk. Nao d'n dolle dinsdag in '44 kregge we d'r drie volwassene bij, m'n schôdnouwers en m'n zwager uit Utrecht. Zurge genogt! De ondergrondse zurgde veur melk, kèès en vlees. Da's ok 'n hoofdstuk apart! Soms ha me ok Jode gehuisvest, maor veur 'n langere duur was da huisie te gevaorlijk. Mit de schouw vervoerde ik ze, as 't donker was.

Toen de school geslote was (gin kôôle), hiewe we hier en daor 'n halve dag school bij minse in huis. Veural rekene en taol. Twee schrifte mee naor huis en twee inlevere om naogekeke te worre. Die schrifte wiere zachies an wel kreukelig en poezelig! Mit de militaire tijd mee was ik tie jaor mit Grôôt-Ammers verbonge. 't Was heus wel 's krap, want je verdiende zo'n 90 gulde per maond. De indjies wiere echt wel 's an mekaor gebonge! Maor da eerste huisie? Je vergeet 't nooit. Mit je blôôte voete trapte je wel 's op 'n sallemander, maor toen zurgde m'n vaoder dat 'r geld veur een vlondertie in de keuke kwam, want 't was daor zo nat, wit jie!

De radio was weggewarkt achter 'n schilderij. Ok hamme we 'n schuilplekkie egmaakt, van onder de bedstee tot onder de trap. 't Hokkie, da hillegaor nie opviel, was net veur twee of drie man, je prakkezeerde van alles! Familie uit Den Haag en Delft kwamen af en toe om ete te haole. We hadde niks, maor 'k wist vertrouwde adresse in Graofoand. Die schilder uit Delft had terpentine om te verruile teuge kèès of spek. (Die terpentine was veur verlichting in de stal en zo, want d'r was op 't lest gin stroom). De familie noemde mij: Onze Lieve Heer van Ammers! Da mog eigelijk nie.

Zo gaf ik jaore les in de klasse 2,3 en de halve vierde soms. Maor, d'r is 'n tijd van komme en van gaon en ik wou wel 's veur 'n hogere klas en da zat 'r daor nie in. Zo rèsde we noar 's-Graovendêël, waor ik de zesde klas kreeg. Maor Ammers houdt een warm plekkie in ons hart. D'r is veul meer van te vertelle, maor nou is 't genogt. Dut nog: we paote daor gewôôn Nederlands, hoor!

Groot Ammers

Bron: Trug gedocht, T. Vink